

Меры предосторожности от укусов змей:

Не наступать на змей

Надеть брюки, а не шорты

Нельзя ходить босиком или в открытой обуви

ПОМНИ!

ЕСЛИ ПРОИЗОШЛА БЕДА

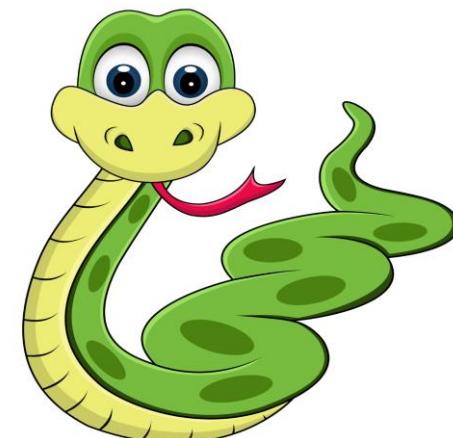

ПОЖАРНЫЕ	101 01
ПОЛИЦИЯ	102 02
СКОРАЯ ПОМОЩЬ	103 03
ГАЗОВАЯ СЛУЖБА	104 04

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

**Памятка для населения
Осторожно,
змей**

Змеи крайне редко сами нападают на человека. Чаще всего укусы люди получают по неосторожности – случайно наступив или зацепив змею. Чтобы избежать агрессии со стороны пресмыкающихся, нужно быть внимательными в лесу и знать, как выглядит каждый вид змей.

Меры предосторожности от укусов змей

Отправляясь в лес, лучше всего надеть обувь с высоким голенищем, а брюки – длинные и из плотной ткани

Присаживаясь отдохнуть, осмотреть место отдыха

Симптомы укуса

В области укуса пострадавший чувствует сильную боль

Из ранки выступает несколько капелек крови

Спустя час или два может появиться чувство холода, затрудненное дыхание, сильная жажда, нитевидный пульс, обмороки, судороги, бред

Первая помощь

необходимо удалить яд из ранки

по возможности создать покой укушенной конечности

поместить ее в возвышенное положение

пострадавшего укутать в теплую одежду, дать обильное питье

быстро доставить его в больницу

**Елан тешләүдән саклык
чаралары:**

**Еланнарга
басмаска**

**Шорт түгел, ә
чалбар кияргә**

**Яланаяк яки
ачық аяк
киемендә
йөрергә ярамый**

**ИСТӘ ТОТ!
ӘГӘР БӘЛА КИЛЕП ЧЫКСА**

БЕРДӘМ КОТКАРУ НОМЕРЫ

ЯНГЫНЧЫЛАР	101 01
ПОЛИЦИЯ	102 02
АШЫГЫЧ ЯРДӘМ	103 03
ГАЗ ХЕЗМӘТЕ	104 04

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ ҺӘМ
ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР БУЕНЧА
УҚЫТУ-МЕТОДИК ҮЗӘГЕ**

**Халық өчен
белешмәлек
Сак булығыз, еланнар**

Бөгелмә ш.

Еланнар бик сирәк кешегә үзләре һөжүм итә. Еш кына кешеләрне саксызлык аркасында тешлиләр - елан өстенә ялгыш басу яки аны ләктереп китү нәтижәсендә. Бәхетсезлек очрагын булдырmas өчен, урманда игътибарлы булырга һәм еланнарың һәр тәре нинди була икәнен белергә кирәк.

Елан тешләүдән саклык чаралары

Урманга барган чакта, биек аяк киеме һәм тыгыз тукымадан тегелгән озын чалбар киоэ яхшырак.

Ял итәргә утырганда, ял урынын карап чыгыгыз.

Тешләү симптомнары

Тешләү жирендә зыян күрүче көчле авырту сизә.

Ярада берничә тамчы кан күренә.

1-2 сәгатьтән соң туңу тойғысы, авыр сулыш, көчле сусау, сирәк пульс, һуш китү, кәзән жыеру, саташу очраклары барлыкка килә ала.

Беренче ярдәм

ярадан агуны чыгарырга кирәк

мөмкин булганча тешләнгән жирне хәрәкәтсез тотарга

аны күтәребрәк тотарга

зыян күрүчене жылды юрган белән урага, күп итеп су бирергә

аны тизрәк хастаханәгә житкерергә